

MONITION/MUTOY

Lectures : *Ac 2, 1-11 ; 1Co 12, 3-13 ; Jn 20, 19-23.*

Na lumingu yai, kwa beto ikele na kuta nkinsi Pentekote, mono ikele na kiese mingi na kukuma awa na Paroisse yai ya Mutoy, ye mpi na kudiatisa na kati na beno kimenga yai ya misa.

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kikituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE / MUTOY

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu tatu : ntete mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; na ndambu ya zole mono ata tubila beno sambu na mambu ya nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na mpila ya beto yonso fwete kufula na kutunga diocèse na beto.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu ikele kilumbu ya nene ye ya kiese na Paroisse na beto. Sambu na kilumbu yai, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabilia bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya suntu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Kulomba ye kutambula kisakramento yai ikele kidimbu ya kikesa. Muntu ya ke tambula yo ke yela na nzila ya lukwikilu, ya kivuvu ye ya lutondo. Yandi fwete kwamina ntangu yonso na nzila ya mambote.

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi.

Ntalu yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya luzingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno. Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika luzingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend.

Yo yina, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation matérielle" go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bebisa luzingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye luzingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kati na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya “**NKENDA**” (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : **“KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO”** (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka. Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kibeni, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Mono ke zodila beno nkinsi Pentekote ya mbote ye mono ke yambula beno na maboko ya Mama Santa Maria, nde na bisambu na Yandi, Mfumu Nzambi kupesa beto dienga ya kuzingila kiese ya nsangu ya Mbote.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

MUTOY, le 15 mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa

MONITION/MATEKO

Lectures : Ac 2, 1-11 ; 1Co 12, 3-13 ; Jn 20, 19-23.

Na kilumbu ya bubu yai, mono ikele na kiese mingi na kukuma awa na Paroisse-doyenné yai ya Mateko, ye mpi na kudiatisa na kati na beno kimenga yai ya misa.

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kikituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE / MATEKO

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu tatu : ntete mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; na ndambu ya zole mono ata tubila beno sambu na mambu ya nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na mpila ya beto yonso fwete kufula na kutunga diocèse na beto.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu ikele kilumbu ya nene ye ya kiese na Paroisse na beto. Sambu na kilumbu yai, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabilia bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya santu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Kulomba ye kutambula kisakramento yai ikele kidimbu ya kikesa. Muntu ya ke tambula yo ke yela na nzila ya lukwikilu, ya kivuvu ye ya lutondo. Yandi fwete kwamina ntangu yonso na nzila ya mambote.

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi.

Ntalу yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka

ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya lusingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno.Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika lusingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend.

Yo yina, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation matérielle" go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bevisa lusingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye lusingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kati na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya “**NKENDA**” (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : “**KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO**” (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka. Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kiben, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Mono ke zodila beno nkinsi ya mbote ye mono ke yambula beno na maboko ya Mama Santa Maria, nde na bisambu na Yandi, Mfumu Nzambi kupesa beto dienga ya kuzingila kiese ya nsangu ya Mbote.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

Mateko, le mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa

MONITION/PANU

Lectures : *Ac 2, 1-11 ; 1Co 12, 3-13 ; Jn 20, 19-23.*

Na kilumbu ya bubu yai, mono ikele na kiese mingi na kukuma awa na Paroisse yai ya Panu, ye mpi na kudiatisa na kati na beno kimenga yai ya misa.

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kukituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE / PANU

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu tatu : ntete mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; na ndambu ya zole mono ata tubila beno

sambu na mambu ya nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na mpila ya beto yonso fwete kufula na kutunga diocèse na beto.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu ikele kilumbu ya nene ye ya kiese na Paroisse na beto. Sambu na kilumbu yai, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabilia bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya suntu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Kulomba ye kutambula kisakramento yai ikele kidimbu ya kikesa. Muntu ya ke tambula yo ke yela na nzila ya lukwikilu, ya kivuvu ye ya lutondo. Yandi fwete kwamina ntangu yonso na nzila ya mambote.

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi.

Ntalu yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya

Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya lusingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno. Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika lusingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend.

Yo yina, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation matérielle" go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bebisa lusingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye lusingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kat i na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya “**NKENDA**” (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : “**KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO**” (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka. Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kibeni, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Mono ke zodila beno nkinsi ya mbote ye mono ke yambula beno na maboko ya Mama Santa Maria, nde na bisambu na Yandi, Mfumu Nzambi kupesa beto dienga ya kuzingila kiese ya nsangu ya Mbote.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

Panu, le mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa

MONITION/EOLO

Lectures : *Ac 2, 1-11 ; 1Co 12, 3-13 ; Jn 20, 19-23.*

Na kilumbu ya bubu yai, mono ikele na kiese mingi na kukuma awa na Paroisse yai ya Eolo, ye mpi na kudiatisa na kati na beno kimenga yai ya misa.

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kukituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE / EOLO

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu tatu : ntete mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; na ndambu ya zole mono ata tubila beno

sambu na mambu ya nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na mpila ya beto yonso fwete kufula na kutunga diocèse na beto.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu ikele kilumbu ya nene ye ya kiese na Paroisse na beto. Sambu na kilumbu yai, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabilia bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya suntu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Kulomba ye kutambula kisakramento yai ikele kidimbu ya kikesa. Muntu ya ke tambula yo ke yela na nzila ya lukwikilu, ya kivuvu ye ya lutondo. Yandi fwete kwamina ntangu yonso na nzila ya mambote.

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi.

Ntalu yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya

Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya lusingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno. Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika lusingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend.

Yo yina, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation matérielle" go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bebisa lusingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye lusingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kati na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya “**NKENDA**” (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : “**KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO**” (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka. Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kiben, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Mono ke zodila beno nkinsi ya mbote ye mono ke yambula beno na maboko ya Mama Santa Maria, nde na bisambu na Yandi, Mfumu Nzambi kupesa beto dienga ya kuzingila kiese ya nsangu ya Mbote.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

Eolo, le 24 mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa

MONITION/KIMPUTU

Lectures : *Ac 2, 1-11 ; 1Co 12, 3-13 ; Jn 20, 19-23.*

Na kilumbu ya bubu yai, mono ikele na kiese mingi na kukuma awa na Paroisse yai ya Eolo, ye mpi na kudiatisa na kati na beno kimenga yai ya misa.

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kukituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE / KIMPUTU

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu tatu : ntete mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; na ndambu ya zole mono ata tubila beno

sambu na mambu ya nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na mpila ya beto yonso fwete kufula na kutunga diocèse na beto.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu ikele kilumbu ya nene ye ya kiese na Paroisse na beto. Sambu na kilumbu yai, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabilia bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya suntu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Kulomba ye kutambula kisakramento yai ikele kidimbu ya kikesa. Muntu ya ke tambula yo ke yela na nzila ya lukwikilu, ya kivuvu ye ya lutondo. Yandi fwete kwamina ntangu yonso na nzila ya mambote.

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi.

Ntalu yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya

Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya lusingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno. Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika lusingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend.

Yo yina, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation matérielle" go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bebisa lusingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye lusingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kati na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya “**NKENDA**” (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : “**KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO**” (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka. Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kiben, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Mono ke zodila beno nkinsi ya mbote ye mono ke yambula beno na maboko ya Mama Santa Maria, nde na bisambu na Yandi, Mfumu Nzambi kupesa beto dienga ya kuzingila kiese ya nsangu ya Mbote.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

Kimputu, le 27 mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa

MONITION/MBEO

Lectures : *Ac 2, 1-11 ; 1Co 12, 3-13 ; Jn 20, 19-23.*

Na kilumbu ya bubu yai, mono ikele na kiese mingi na kukuma awa na Paroisse yai ya Mbeo, ye mpi na kudiatisa na kati na beno kimenga yai ya misa. Bubu mono ke lungisa mvula nsambwadi, tuka ya Mfumu kusolaka mono, na luzolo ya Tat'eto Benoît XVI, na kudiatisa Diocèse na beto ya Idiofa. Kiese go kiese ve!

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kikituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto. Mono ke lombila beno, na kusamba sambu na mono, nsadi na beno, pisekopo na beno.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE / MBEO

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu tatu : ntete mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; na ndambu ya zole mono ata tubila beno sambu na mambu ya nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na mpila ya beto yonso fwete kufula na kutunga diocèse na beto.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu ikele kilumbu ya nene ye ya kiese na Paroisse na beto. Sambu na kilumbu yai, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabela bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya santu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Kulomba ye kutambula kisakramento yai ikele kidimbu ya kikesa. Muntu ya ke tambula yo ke yela na nzila ya lukwikilu, ya kivuvu ye ya lutondo. Yandi fwete kwamina ntangu yonso na nzila ya mambote.

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi. (la sagesse, l'intelligence, le conseil, la force, la science, la piété, la crainte de Dieu).

Ntalu yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka

ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya lusingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno.Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika lusingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend.

Yo yina, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation matérielle" go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bevisa lusingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye lusingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kat i na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya “**NKENDA**” (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : “**KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO**” (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka. Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kibeni, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Mono ke zodila beno nkinsi ya mbote ye mono ke yambula beno na maboko ya Mama Santa Maria, nde na bisambu na Yandi, Mfumu Nzambi kupesa beto dienga ya kuzingila kiese ya nsangu ya Mbote. Beno sambila mono, na mpila nde Mfumu Nzambi kusadisa mono na

kuvanda ngungudi ya mbote ya ikele vukisa mameme na Yandi ye na kunata bo na nzila ya mbote.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

Mbeo, le 26 mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa

MONITION KALO

Bampangi batondama,

Na lumingu ya bubu yai, mono ikele na kiese mingi na kuta kumosi ti beno nkinsi ya Nitu ti Menga ya Mfumu na beto Yezu Kristu.

Ukaristia ikele nkinsi ya bumosi, nkinsi ya kumwesila Mfumu Nzambi ntonda sambu na mambote na Yandi ya mingi-mingi.

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kukituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE KALO

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu iya : ntete, mono ata longa beno na yina me tadila nkinsi ya bubu ; na ndambu ya zole mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; malongi na mono na ndambu ya tatu ata tadila nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na yina me tala lutungu ya diocèse na beto.

Na kuyantika malongi na mono, mono ke zola ntete kuzodila beno nkinsi ya mbote. Ya kieleka beto ikele kuta bubu yai nkinsi ya Nitu ti Menga ya Kristu. Mutindu ya beto imene vukana awa, beto ikele Nitu ya Kristu ; na mbotika beto me kitukaka beto yonso Nitu ya Kristu. Nkinsi yai, ikele kibeni nkinsi na beto. Cette fête est donc, d'une manière toute spéciale, notre fête.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu kwa beto ikele kuta nkinsi ya Nitu ti Menga ya Mfumu na beto Yezu Kristu, konso muntu fwete kuditala na nsi ntima, mpila ya yandi ke zingilaka Ukaristia. Beto kusengumuna ntete inki yai « Ukaristia » ! (Aujourd’hui en fêtant la solennité du Saint Sacrement, du Corps et du Sang du Christ, nous sommes, chacun et chacune, interrogés sur notre relation à l’Eucharistie. Précisons tout de suite ce que nous entendons par le mot “Eucharistie”).

Ukaristia ikele ntete-ntete kisakramento ya kumwesila Mfumu Nzambi ntonda ; yo ikele mpi, kisakramento ya bumosi, ya kimvuka (communion).

Tuka ntama Dibundu na beto ke zabisaka beto nde, na Ukaristia, beto ikele ti mesa zole ya kimenga ya misa : mesa ya Ndinga ye mesa ya Dimpa ya Ukaristia. Beto fwete kutambula bamesa yina zole ; beto fwete kuzingila bandambu yina zole ya Kimenga ya misa. (La tradition ancienne de l’Église parle des deux tables de l’Eucharistie : la table de la Parole et la table du Pain eucharistique. Il nous faut nous nourrir à ses deux tables, il nous faut vivre ces deux dimensions de la célébration eucharistique).

Beto ata kutana ti Kristu na Ndinga ti Dimpa ya luzingu. Iklele mpi na yo ya beto fwete kusosa Yandi ntangu yonso. Keti Ndinga ya Nzambi ya beto ke tangaka ke yedisaka na beto nzala ya Dimpa ya Luzingu ? Nitu

ya Kristu ya beto ket ambula fwete kuyedisa kimuntu, mayele ye ngangu na beto. Yo ata pesa beto dienga na kusengumuna ya kieleka Ndinga ya Nzambi. Mpamba ve, kana beto imene kubakisa ya kieleka Ndinga ya Nzambi, yo ata sadisa beto na kuzingila ya kieleka yina ya beto ikele kusungimina bubu yai na kimenga ya misa : diswekamu ya Pake ya Kristu, Lufwa ti Lufutumuku, Lubutu ye Ntomboka na Yandi.

Mukristu ya kieleka fwete kusosa Yezu na Ndinga ti Dimpa ya Ukristia. Bayina ya ikele na mpila ve na kuyamba Kristu na Ukristia, bo lenda kukutana ti Yandi na bisambu ye lukembilu.

Ukristia ikele luzingu na beto. Na yo, beto kubongisa ti bunkete yonso kimenga ya misa; beto kupesa ntangu ya mingi sambu nde misa na beto kuvanda kitoko. Kimenga ya misa ke fwanana ti madia ya bamama ke lambaka. Mutindu ya beto yonso ke tulaka ntangu mingi sambu na madia ya luzingu yai, beto kupesa mpi ntangu ya mingi sambu nde misa na beto, ya beto ke kutana ti Kristu kuvanda ya mbote kieleka.

Bika nde nkinsi yai ya nitu ti menga ya Kristu kupesa beto kikesa na luzingu na beto ; yo kusadisa beto na kuvanda ya kieleka yina ya beto ikele : Nitu ya Kristu.

Awa mono ke tubila beno na yina me tadila kisakramento ya nsiamisa.

Bampangi bana ya Nzambi,

Na lumingu yai, beto ikele na kiese mingi, mpamba ve, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabela bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya santu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi (la sagesse, l'intelligence, le conseil, la force, la science, la piété, la crainte de Dieu).

Ntalu yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya luzingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno. Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika luzingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend. Aujourd'hui, je viens de bénir ce bâtiment administratif ; j'inaugure, par le fait même, cette Sous-Coordination, en tant que Représentant Légal des ECCATH de ce Diocèse. C'est un motif de joie et de fierté pour vous et moi.

Bampangi, mono ke zola diaka ve kuwa mambu yai ya balaboratoires. Na yo, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation matérielle" go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bebisa luzingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye luzingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kati na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya "**NKENDA**" (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : "**KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO**" (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya

nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka.

Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kibeni, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Mono ke zodila beno nkinsi ya mbote ye mono ke yambula beno na maboko ya Mama Santa Maria, nde na bisambu na Yandi, Mfumu Nzambi kupesa beto dienga ya kuzingila kiese ya Nsangu ya Mbote.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

Kalo, le 29 mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa

MONITION MOKALA

Bampangi batondama,

Na lumingu ya bubu yai, mono ikele na kiese mingi na kuta kumosi ti beno nkinsi ya Butatu Busantu; Nzambi Mosi na Mapersona Tatu: Tata, Mwana ti Mpeve Santu. Ikele diswekamu ya nene sambu na lukwikilu na beto. Ikele mpi nto ya Lutondo ye kisina ya nkenda ya Nzambi.

Kaka bubu yai mpi na kati ya kimenga yai ya misa, bampangi na beto yankaka ta tambula ngolo ya Mpeve Santu na kisakramento ya Nsiamisa. Bo ata kituka bantumwa ya Mfumu Yezu sambu na kufula kisalu ya Yandi yantikaka, kisalu ya kulonga bantu Nsangu ya Mbote sambu na lugulusu na bo, **Nsangu ya mvukana, Nsangu ya nkenda, nsangu ya ndolula, Nsangu ya ngemba, Nsangu ya kiese.**

Beto ata vukisa bisambu na beto na kulomba ngolo ya Mpeve-Santu. Mfumu Nzambi kusiamisa beto yonso na dienga na Yandi, na mpila nde bampangi yai ya ata tambula ngolo ya Mpeve Santu, ye beto yonso mpi, kukituka **basoldat ya kieleka** ya Mfumu Yezu sambu na kulonga ndinga na Yandi ntangu yonso ye na ndambu yonso.

Beto ata samba mpi sambu na Dibundu na beto ya Idiofa, na mvula yai ya beto yonso ke fula lutungu na yo, na mpila nde, beto yonso kuvanda na kimvuka, nkatu kutala bandinga, babwala, ye makanda na beto ; nde na kimvuka, beto yonso kutelama, beto kutunga diocèse na beto.

Beto yilama na kutambula makabu yai yonso ya beto ke lomba na Mfumu Nzambi.

Kansi beto kulomba ntete ndolula ya masumu na beto na ntwala beto kutambika kimenga yai ya santu ya misa.

HOMELIE MOKALA: SAINTE TRINITE

Bampangi batondama,

Malongi na mono ata vanda na ndambu iya : ntete, mono ata longa beno na yina me tadila nkinsi ya bubu: nkinsi ya butatu busantu ; na ndambu ya zole mono ata longa beno na yina me tadila nsiamisa ; malongi na mono na ndambu ya tatu ata tadila nzo-nkanda ; ye mono ata sukisa na kumbambula beno mbundu na yina me tala lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi bana ya Nzambi,

Bubu beto ikele na kiese mingi na kuta nkisi ya butatu busantu-santu.

Diswekamu ya butatu busantu ya beto ikele kuta bubu yai, ikele diswekamu ya nene kibeni ya lukwikilu na beto. Mpamba ve, ikele na zina ya Tata, ya Mwana ti ya Mpeve Santu, bonso ya Nsangu ya Mbote ke zabisa beto, ya beto yonso kubakaka mbotika.

Bitini tatu ya lukwikilu ya bantumwa ya beto ke telaka konso lumingu, ke talaka kaka mapersonna tatu ya Nzambi. (Les trois parties du Credo que nous confessons chaque dimanche ne sont-elles pas structurées autour des trois personnes divines ? Saint Irénée les appelait « les trois chapitres de notre sceau (baptismal) » (Cf. Démonstration 100)).

Diswekamu ya butatu busantu, ikele ntete diswekamu ya Nzambi. Mpamba ve, ikele Nzambi Yandi mosi, na nkenda na Yandi ke songa beto yo, sambu beto kwikila.

Nzambi ya mvimba, Tata, Mwana ye Mpeve Santu, imene kudipesa sambu na ntoto ye lugulusa na beto. Mutindu beto ke yimbaka yo : « Tata mene ganga beto, Mwana me gulusa beto, Mpeve ke santisa beto ». Kansi bo Tatu ikele Nzambi mosi kaka! Yai lukwikilu na beto.

(Dieu tout entier, Père, Fils et Esprit Saint, s'est donc engagé dans la Révélation et dans l'histoire du salut. Le Concile Vatican II résume cela admirablement : « Il a plu à Dieu dans sa sagesse et sa bonté de se révéler en personne et de faire connaître le mystère de sa volonté grâce auquel les hommes, par le Christ, le Verbe fait chair, accèdent dans l'Esprit Saint auprès du Père et sont rendus participants de la nature divine » (Constitution dogmatique Dei Verbum 2).)

Na nkinsi yai, beto zaba nde, yonso ke katukaka na Tata, na nzila ya Mwana na Yandi Umosi ya me kituka muntu, na nsadisa ya Mpeve Santu ya ikele zingisa beto ya me botamaka. « Beno kwenda na ntoto mvimba, beno kitula bantu yonso balongoki na mono; beno botika na zina ya Tata, ti ya Mwana, ti ya Mpeve Santu ». (Mt 28, 19). Buna Kristu

ke songa nzila ya kikituka longoki; nzila ya kubenda bankaka na kikituka bansadi na Yandi, sambu na kulonga ndinga na Yandi. Mpila mosi nde, lukwikilu na beto, ke baka kisina na yo na Butatu Busantu.

Nkinsi ya bubu, fwete vanda mbandu sambu na beto: lutondo ya nene ya ikele na kati ya Mapersona Tatu ya Butatu Busantu na kisalu na bo ya kugulusa bantu.

La solennité de ce jour nous donne également de contempler et d'imiter **le grand amour** qui anime les Trois personnes de la Sainte Trinité dans le travail du salut de l'homme. Le Mystère de la Sainte trinité devient ainsi une école d'amour..., école de la docilité aux inspirations de l'esprit en nous . « Frères tous ceux qui se laissent conduire par l'Esprit de Dieu, ceux-là sont Fils de Dieu », nous dit Saint Paul dans sa lettre aux Romains (8 ,14). Comment pouvons-nous vivre la relation de filiation avec Dieu sans que cela soit centré sur l'amour de Dieu et du prochain ?

Bubu yai, mukristu lenda ve kutonda Nzambi nkatu kutonda nkweno. Lutondo ya nzambi fwete monika ya kieleka na nkweno ya beto ke mona, na mpangi ya ke zinga ti beto.

Awa mono ke tubila beno na yina me tadila kisakramento ya nsiamisa.

Bampangi bana ya Nzambi,

Na lumingu yai, beto ikele na kiese mingi, mpamba ve, bampangi na beto mingi ata tambula kisakramento ya nsiamisa. Mfumu Nzambi ta kabilo bo Mpeve na Yandi ya ke pesa na bo ngolo ti malungalala ya kieleka, ya ke pusa bo na kwenda kuzabisa Nsangu ya lugulusu ya Kristu na bisika yonso ya bo ke zinga.

Ya kieleka, tuka mbotika na beto, beto kutambulaka Mpeve Santu. Mpamba ve, na kisakramento ya **mbotika ya ke pesamaka kaka mbala mosi na luzingu ya mvimba**, beto me kotaka na kikanda ya bana ya Nzambi.

Beto me kuma mutindu yina bantu ya Nzambi ke zolaka. Ye mafuta ya santu ya beto kutambulaka kutulaka na beto kidimbu ya Mpeve Santu ya nkatu muntu kulenda kukatula na ntoto yai.

Nsiamisa ke kwisa kuyika ye kulungisa dienga ya mbotika ya beto kutambulaka. Ye bonso mbotika, **Nsiamisa ke pesamaka kaka mbala mosi**. Muntu ya ke tambula nsiamisa ke tambula mpi kidimbu ya Mpeve Santu. Yandi ke kituka mutindu yina tempelo ya Mpeve Santu.

Bampangi batondama,

Mabundu ya kisakramento yai ya nsiamisa ya Mpeve ke kotisa na kati ya muntu na ntangu ya yandi ke kusiamisa yandi bonso na Pentekote ikele kuyedisa ti kulungisa badienga ya mbotika; disongidila nde: Yandi ke yedisa makabu nsambwadi ya Yandi mosi ke tula na ntima ya konso mukristu: Mpeve ya Nzambi, malungalala, mayele, ndongisila, ngolo, kuzaba ti boma ya Nzambi (la sagesse, l'intelligence, le conseil, la force, la science, la piété, la crainte de Dieu).

Ntalu yai nsambwadi ke songidila nde Mpeve Santu ke pesa na muntu makabu yonso ya yandi ikele na yo mfunu. Disongidila mpi nde, muntu ya ke tambula makabu yai ya Mpeve Santu, yandi lenda kulutisa diaka ntangu ve na kusosa makabu to badienga ya nkaka. Na Dibundu ya Santu ya Katolika, beto ke baka na kimpeve mambote yonso ya luzingu na beto.

Yo yina bampangi, konso muntu kutula ngolo ye kukwamina na kusadila ntangu yonso makabu ya yandi ta tambula. Beno kwelisa bikalulu na beno na makabu yai ya Mpeve ta tula na beno. Ya beno ke tambula Mpeve Santu, beno ke yantika luzingu ya mpa.

Beno bampangi ya ta tambula kisakramento yai ya nsiamisa ti beno ya me tambulaka yo, malongi yai ya beno me wa kusadisa beno na kuvanda basoldat ya kieleka ya Kristu ya ke kulonga ti kikesa yonso Nsangu na Yandi ya lugulusu na bisika yonso ya beno ke kuzinga.

Sesepi yai mono ke tubila beno na yina me tadila nzo-nkanda.

Je parle de l'enseignement parce qu'il est l'une des roues de l'évangélisation ; pour nous les catholiques, l'évangélisation est comme une voiture à quatre roues. Ce n'est pas non plus pour moi, une manière de vous moraliser. J'en parle puisque l'avenir de nos enfants, l'avenir de notre pays et de notre église en dépend.

Bampangi, mono ke zola diaka ve kuwa mambu yai ya balaboratoires. Na yo, beno keba na kulombaka to kuplesaka mbongo ya l'Etat me lomba ve; ntete-ntete yina ya beno ke bingaka nde "Organisation

matérielle” go mbongo ya nkaka ya muyibi. Mambu yai ya beto ke sala, beto ke bebisa luzingu ya bana na beto ; bo ata kwenda na ntwala ve ye luzingu na bo mpi ata toma ve !

Beto kuyambula na kusumba ba maplômes ya ata sadisa bana na beto ve ye avenir na bo mpi ve. J'en appelle à la vigilance de tous et à l'attention particulière des gestionnaires catholiques, des curés des paroisses et de la société civile. Veillons, veillons pour bouter hors de notre réseau ce grand malaise qui tend à biaiser toute notre action éducative.

Sesepi yai, mono ke tubila beno na yina me tadila lutungu ya diocèse na beto.

Bampangi batondama,

Mpeve Santu ikele kupesa dienga na kuzaba Yezu Kristu bonso Ngulusi ye Mfumu ye ya kulungisa bumosi na kati na beto bantu. Ba luswaswanu na beto ikele kukituka dienga ya Mfumu Nzambi; kubuya kutambula dienga yina sambu na bandinga na beto, makanda na beto, mabwala na beto, ikele kubuya na kulatama na Kristu ye kukonda kulemfukila Mpeve ya Nzambi.

Bampangi batondama,

Kwa beto imene kuyantika mvula yai ya Tat'eto François me kangula na le 8 Décembre nde mvula ya “**NKENDA**” (Miséricorde) na Dibundu na beto ya mvimba, beto kuzingila Nkenda yina sambu nde ntoto na beto kusoba ye kubaka luse ya mpa. Kana beto ikele kuzingila nkenda ye ndolula, beto ata vanda bantu ya ikele sadisa ye sadila bankaka na nzila ya lutondo.

Ntu dilongi ya Dibundu na beto ya mvimba ikele kukwendila kumosi ti ntu dibansa ya mvula yai ya bisambu na Diocèse na beto : “**KUKANGAMA NA KIMPANGI YA LUTONDO YE YONSO KAKA NA LUTONDO**” (Etre solidaires dans l'amour et tout par amour). Beto yonso kuvanda muntu mosi sambu na kufula na kutunga ye kiese diocèse na beto na bisalu ya nkenda : ntima ya mawa, lutondo, kukaba, ndolula, bumosi, kimpangi, mbatalala-mbundu, kusosa ngemba ye masonga, makieleka.

Kana beto zingila mabundu yai ya nkenda, nkenda ya ikele Nzambi Yandi mosi kibeni, Ya imene kukisonga na Luse ya Mwana na Yandi Umosi Yezu Kristu, Mafamilia, Nsi ye ntoto na beto ata bonga ye konso muntu ata zinga luzingu ya kieleka.

Beto vukana, beto vukisa bangindu ye mayele na beto na mpila nde beto kukwenda na ntwala. Déjà Diocèse na beto ikele na kukwenda na ntwala ; mfunu ya kuvutuka diaka na nima ikele ve. Makabu ya beto imene kuzwa, ikele sambu na kutunga beto yonso, Dibundu, Nitu ya Kristu.

Bika nde Mama Santa Maria kusadisa beto, nde na bisambu na Yandi beto kuvanda bansadi ya kieleka na ngindu ya Lugulusu ya Nzambi, Tata, Mwana ye Mpeve Santu.

Na beno yonso ngemba ya Kristu.

Mokala, le 22 mai 2016

+ José MOKO EKANGA

Pisekopo ya Idiofa